

Dette står i skærende kontrast til den danske holdning om, at man ikke bør ændre på skatteforholdene for de selskaber, man har givet koncession. I Norge er der ingen selskaber, der ved, hvor meget de skal betale i afgift, før Stortinget har taget sin årlige drøftelse herom.

Særskatten har siden 1993 udgjort det største element i beskatningen af olieindustrien i Norge – større end selskabsskatten.

Endvidere har Norge såvel en arealafgift på koncessionsarealer samt siden 1991 også en CO₂-afgift på CO₂-udledningen fra olie/gas-produktionen.

Hertil kommer, at den norske stat er væsentligt mere involveret i selve olieudvindingen – både via sit eget investeringselskab (SDØE = Statens Direkte Økonomiske Engagement), som er partner i alle koncessioner siden 1973 med mindst 50 pct. i hvert interessentskab, og via statens eget produktionsselskab Statoil. Ved de seneste koncessionsrunder er SDØE's andel dog sat ned.

Til sammenligning udgør DONG's andel nu typisk 20 pct. i de interessentskaber, der får danske koncessioner.

Dette beslutningsforslag er inspireret af de norske forhold.

På spørgsmålet om, hvorvidt der kan indføres en øget beskatning, kan henvises til skatteministerens besvarelse af 13. juli 2000 af spørgsmål S 3181 om, hvorvidt de nuværende koncessionsaftaler hindrer ændringer i beskatningen. I svaret oplyses følgende:

»De nuværende koncessioner indeholder ikke eksplicite bestemmelser, som hindrer indførelsen af nye skatter. Det kan således nævnes, at det i alle koncessioner meddelt efter 1981 er angivet, at tilladelsen er undergivet de til enhver tid i Danmark gældende retsregler samt, at tilladelsen ikke medfører begrænsninger i statens almindelige beskatningsret.

Det skal imidlertid bemærkes, at den konkrete udformning af en eventuel skat, herunder om den vil krænke koncessionshavernes rettigheder, har betydning.

Nogle af de gældende koncessioner, herunder eneretsbevillingen af 8. juli 1962, indeholder bestemmelser om betaling af produktionsafgift.

Bevillingshavernes betaling af fortjenstelementet, som er grundlag for rørledningsafgiften, er omfattet af aftalen af 19. maj 1981 mellem bevillingshaverne og staten. Ændring af denne aftale kræver enighed mellem aftaleparterne.

Det kan oplyses, at der i kontrakterne mellem statens selskab DONG Naturgas og DUC om DONG Na-

turgas' køb af naturgas indgår en skatteklausul, som giver DUC mulighed for at overvælte forøgelse af eksisterende eller introduktion af nye skatter »der rammer DUC som naturgasproducent« på DONG Naturgas. Skatteklausulen gælder såvel skatte-/afgiftsforøgelser (hvor klausulen kommer DUC til gode) som lempelser (hvor klausulen kommer DONG Naturgas til gode). Selskabsskat og andre generelle skatter og afgifter er ikke omfattet af skatteklausulen.«

Det kan heraf konkluderes, at alene en ændring af fortjenstelementet – dvs. 5 pct.-rørledningsafgiften – ikke kan foretages, hvad angår DUC-koncessionen fra 1981, uden at DUC er indforstået hermed.

Det fremgår endvidere, at hvad angår gasdelen af produktionen, vil DUC kunne overføre en øget beskatning herpå til DONG. For at undgå, at denne overvæltning ikke skal videreføres til forbrugerne, forudsættes, at staten kompenserer sin merindtægt fra DUC's gasproduktion til DONG, således at merbeskatningen af DUC's gas-produktion bliver provenu-neutral for staten. Provenuet vil således alene komme via en merbeskatning af DUC's olieproduktion samt de øvrige selskabers samlede produktion.

Bemærkninger til forslagets enkelte elementer

Ad pind 1

Det foreslås, at der gennemføres en forhøjelse af henholdsvis produktionsafgiften og olierørledningsafgiften, idet der tages hensyn til de bindinger, der er i de eksisterende koncessionsaftaler.

I forhold til koncessionsaftalen med A.P. Møller indgår det i denne aftale, at en ændring af olierørledningsafgiften forudsætter enighed herom mellem aftaleparterne. A.P. Møller har således på dette beskatningspunkt opnået vetoret mod en forhøjelse af beskatningen (der henvises til skatteministerens svar af 13. juli 2000 på spørgsmål S 3181).

Omvendt indgår produktionsafgiften på 8,5 pct. alene i koncessionsaftalen med A.P. Møller (samt i en lidt anden udgave (glideskala) i forbindelse med enkelte koncessionsaftaler fra de første udbudsrunder).

Nogle selskaber er således pålagt en produktionsafgift, og alle er pålagt en olierørledningsafgift på 5 pct., som til gengæld ikke kan hæves for alle uden accept.

Forslaget skal derfor forstås således, at der gennemføres en generel forhøjelse af olierørledningsafgiften.

I det omfang koncessionshavere, der har vetoret over for en forhøjelse af denne, ikke vil indgå en ny aftale herom, reguleres i stedet skattemæssigt via en forhøjelse af produktionsafgiften.